

van deze 346 letsels zou dus zelfs in *Mededeling* 2 zijn genoemd. Mijns inziens nemen zij, en nog vele duizenden die in andere verbandkamers zijn verzorgd, een ereplaats in.

De aangewezen weg voor de R.V.B. lijkt mij centra te maken van de Verbandkamers van Erkende geneeskundige diensten ter behandeling van ambulante ongevalspatiënten uit de omgeving. Zijn de resultaten van de behandeling overeenkomstig die bij de oogletsels, dan is dit een aanmoediging om op de ingeslagen weg voort te gaan en Openbare Rijksverbandkamers, waarop ik herhaaldelijk heb aangedrongen — en die in het buitenland reeds bestaan — voor het publiek open te stellen.

¹*N.T.v.G.*, 1954, **97**, 790.

Kerkrade, 24 Maart 1954

B. A. G. VERAART

Collega VERAART verdient onze dank voor de cijfers uit zijn eigen werkkring en de daaraan vastgeknoopte conclusies, welke een waardevolle aanvulling vormen op de door mij besproken *Mededeling* No. 2 van de Rijksverzekeringsbank. Zijn denkbeelden verdienen stellig ernstige overweging.

Amsterdam, 2 April 1954

W. P. C. ZEEMAN

NOGMAALS VERWIJZING NAAR MEDISCH OPVOEDKUNDIG BUREAU

Zowel de Redactie¹ als collega BENSE² beschouwen blijkbaar mijn ingezonden regelen in dit *Tijdschrift*³ als een aantasting of op zijn minst onderschatting van een goede verstandhouding tussen huisarts en schoolarts. Niets is echter minder waar dan dat. „Zelfs” ik stel deze goede verstandhouding op hoge prijs. De verwachting van collega BENSE dat misschien wel het merendeel onzer collegae-schoolartsen zijn mening zal delen is, hoop ik, nog geen reden dat men ook niet een ander standpunt kan huldigen, al loopt men dan blijkbaar wel de kans van een „laatdunkende toon” en „honende woorden” te worden beticht.

Collega BENSE brengt de kwaliteit van de huisarts in het geding en dit komt mij onaanvaardbaar voor. Het ging mij slechts om het principe dat de huisarts, in de vigerende organisatievorm van de geneeskundige zorg voor het gezin, blijkbaar niet de tijd en de gelegenheid heeft zich te verdiepen in de talloze psychische problemen van het schoolkind. Hetgeen van de schoolarts niet kan worden gezegd, althans niet in die mate.

Aan de door collega BENSE verstrekte cijfers zou ik overigens nog gaarne enige willen toevoegen, afkomstig uit het Jaarverslag 1952 van de Stichting voor Geestelijke Volksgezondheid in Noord-Holland. Hier blijken van 481 in 1952 onderzochte gevallen door onderwijzers en gemeente-instellingen te zijn verwezen precies 50 pCt, door andere instellingen op het gebied der geestelijke volksgezondheid 26,5 pCt, en op eigen initiatief aangemeld 17 pCt. Daartegenover werden door de schoolartsen 5 kinderen en door de gezamenlijke huisartsen zegge en schrijve 1 kind verwezen. En nu moet uit het antwoord van zowel de Redactie als van collega BENSE volgen dat de huisarts het blijkbaar aanvaardt dat een onderwijzer, een ambtenaar voor sociale zorg of iemand anders die dagelijks wordt geconfronteerd met de psychische en sociale noden van het kind, dit kind naar een M.O.B. verwijst, maar zich in zijn ambtelijke eer voelt aangetast als de schoolarts hetzelfde doet? Dit kan ik niet geloven. Ik zie hier twee mogelijkheden: of de schoolarts werpt zich op het belangrijke terrein der aanpassings-stoornissen van het kind met medeweten en medewerking van de huisarts, of het gehele terrein is ons over een paar jaar geheel uit handen genomen, en men kan ons voor de zoveelste keer gebrek aan zakelijkheid verwijten, als wij ons hierover achteraf beklagen.

Tenslotte schijnt collega BENSE uit mijn woorden te hebben begrepen dat ik de mogelijkheid voor de schoolarts heb opengelaten om de huisarts als gezinsarts te verdringen. Ik moge collega BENSE verzekeren dat de achtergrond van mijn woorden slechts was, dat ik het als in hoge mate raadzaam beschouw dat de schoolarts méér contact krijgt met het gezin dan hij, tot nu toe, over het algemeen heeft gehad, wil zijn werk volledig tot zijn recht komen. Een raadzaamheid overigens die elders (onder andere op het Congres voor School-Geneseskunde) uitvoeriger en beter is verdedigd dan ik het kan doen.

Literatuur: ¹*N. T. v. G.* (1954) **98**, 587. ²C. L. BENSE Jr. (1954) *N. T. v. G.* **98**, 729. ³G. J. PLANTING (1954) *N. T. v. G.* **98**, 586.

(Op verzoek van de Redactie bekort).

Purmerend, 29 Maart 1954

G. J. PLANTING

DE WAARDE VAN COCARBOXYLASE TER ONDERSTEUNING VAN INSULINE

In het *N.T.v.G.* spreekt collega A. BLOCH¹ er zijn verwondering over uit, dat in Nederland, voor zover hem bekend, geen gebruik wordt gemaakt voor cocarboxylase ter ondersteuning van de insulinerwerking.